

එළවළු අපතේයාම වලකා ගැනීම

ගොවීන් විසින් නිෂ්පාදනය කරනු ලබන එළවළු දුර බැහැර ප්‍රදේශ වල සිටින පාරිභෝගිකයින් අතට පත්වන විට, 'එවායේ තත්වය බොහෝ සෙයින් දුර්වල වීම අප රටේ බහුල වශයෙන් සිදුවන දෙයකි. එපමණක් නොව මෙසේ නිපදවන එළවළු වලින් 20%-30% දක්වා ප්‍රමාණයක් අපතේ යයි.

මෙලෙස අස්වනු නෙලූ අවස්ථාවේ සිට පාරිභෝගිකයා අතට පත්වන තුරු සිදුවන හානි සියලුම පසු අස්වනු හානි ලෙස හඳුන්වනු ලැබේ. මේ නිසා ගොවියා හට ඉතා අඩු මුදලකට තම නිෂ්පාදිතයන් අලෙවි කිරීමට සිදුවන අතර, පාරිභෝගිකයා හට විශාල මිළක් ගෙවා අවශ්‍ය එළවළු මිලදී ගැනීමට සිදුවේ.

විශාල වශයෙන් සිදුවන පසු අස්වනු හානියට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතුවන සාධක කීපයකි. ජලය පිටවීම නිසා බර අඩුවීම, මේරීම, තැලීම හා සිහිරීම සිදුවීම, කුණාහීල යනාදිය මේ අතුරින් ප්‍රධාන තැනක් ගනී. කෙසේ වෙතත් මෙසේ පසු අස්වනු හානිය නිසා අපතේ යන ප්‍රමාණය කෙරෙහි පෙර අස්වනු සාධක ද බොහෝ විට බලපෑමක් ඇති කරයි.

පෙර අස්වනු සාධක ලෙස හඳුන්වනු ලබන්නේ අස්වනු නෙලීමට පෙර ක්ෂේත්‍රයේදී පැවැති තත්වයන්ය. අක්‍රමවත් පොහොර භාවිතය, අඩු ජලසම්පාදනය, අධික ආර්ද්‍රතාවය සහ වෙනත් අයහපත් වගා පාලන ක්‍රම අස්වැන්නෙහි තත්වය කෙරෙහි අහිතකර බලපෑම් ඇති කරයි. පෙර අස්වනු සාධක මනා ලෙස පාලනය කර, උසස් පසු අස්වනු තාක්ෂණ ක්‍රම අනුගමනය කිරීමෙන් අපතේ යන එළවළු ප්‍රමාණය බොහෝ දුරට අඩුකර ගත හැකිය.

අස්වනු නෙලිය යුතු අවස්ථා

- තක්කාලි අස්වනු නෙලීමට වඩාත් සුදුසු අවස්ථාව වන්නේ ගෙඩියෙහි රතු පැහැය අවම වශයෙන් 50% ක් වත් දක්නට ලැබෙන විටය. අස්වනු නෙලීමේදී නටුව ගෙඩියට සවිවී තිබෙන පරිදි නෙලීම කළ යුතුය. නටුව වෙන් වුවහොත් ඇතිවන තුවාලය නිසා එම ස්ථානයෙන් කුණාහීලට ඉඩ තිබේ. නටුව සමග නෙලූ තක්කාලි නොගැඹුරු ලී පෙට්ටි හෝ එලාස්ටික් කුඩා වල ඇසිරීම කළ යුතුයි. තෙලා ගැනීමෙන් පසුව හැකිතාක් දුරට පරිභරණය කරන වාර ගණන අඩු කිරීමෙන් තක්කාලි වල පසු අස්වනු හානිය අඩුකර ගත හැකිය.

- මෑ, බෝංචි වැනි එළවළු බොහෝ විට නාස්ති වන්නේ මේරීම සිදුවන නිසාය. ළපටි අවස්ථාවේදී නෙලීමෙන් මේරීම සිදුවන වේගය අඩුකර ගත හැකිය. එබැවින් මෙම එළවළු වගී දෙක කරලේ දිග උපරිම මට්ටමට පත් වූ වහාම අස්වනු නෙලීම සුදුසුය. කරල පිරෙන තුරු සිටියහොත් ඉක්මණින් මේරීම සිදුවන බැවින් අපතේ යන ප්‍රමාණය වැඩිවේ. ළපටිව නෙලාගත් විට, වැඩි කරල ගණනක් සැදෙන බැවින් ගොවියාට තම ඉඩමෙන් ලැබෙන මුළු අස්වැන්න වැඩි කර ගත හැකිය.
- බණ්ඩක්කා කරලේ, උපරිම දිගට පැමිණීමට දින දෙකකට පමණ පෙර නෙලා ගැනීමෙන් මේරීම නිසා අපතේ යන ප්‍රමාණය අඩුකර ගත හැකිය. ළපටිව අස්වනු නෙලූ විට දින දෙකකට වරක් බැගින් අස්වනු නෙලිය හැකි අතර එවිට ඉඩමෙන් ලැබෙන මුළු අස්වනු ප්‍රමාණය වැඩි වේ.
- වැටකොළ, පතෝල, කරවිල යන එළවළු අස්වනු නෙලීමට වඩා සුදුසු වන්නේ එම එල (කරලේ) උපරිම දිගට පත්වන අවස්ථාවේ දීය. එල පිරීමේ අවස්ථාව දක්වා නෙලීම පමා කළහොත් වැටකොළ වල මේරීම ද, පතෝල, කරවිල වල ඉදිම ද ඉක්මන් වීම නිසා වෙළඳ අගය අඩුවීම සහ ආහාරයට නුසුදුසු තත්වයට පත්වීමට සිදුවේ. වැටකොළ සහ කරවිල ජලාස්ථික් බඳුන් වල ඇසිරිය හැකි අතර පතෝල වල මැද කුහරයක් ඇති බැවින් තැලීම සිදුවුවහොත් පහසුවෙන් පිපිරීමට ඉඩ තිබේ. එබැවින් කුඩා ප්‍රමාණයේ මිටි වශයෙන් ඇසිරීම කළ හැකිය.
- වම්බටු වල එලයෙහි උපරිම දිගට පත් වූ විට, එය නෙලීමට වඩාත් සුදුසු අවස්ථාව වේ. එල පිරීම දක්වා සිටියහොත් මේරීම සිදුවන නිසා තත්වය පහළ යයි. ළපටි අවස්ථාවේ අස්වනු නෙලූ විට දිගුකාලීනව ඉඩමෙන් ලැබෙන අස්වැන්න වැඩිවීම ගොවියාට වඩා වාසිදායක වේ. මෙසේ නෙලන ලද එල ජලාස්ථික් අසුරනුවල අසුරා ප්‍රවාහනය කල හැකිය.
- සලාද සඳහා පිපිකද්දා යොදා ගන්නා අවස්ථා වලදී ඉතා ළපටි අවස්ථාවේදී අස්වැන්න නෙලා ගත යුතුය. මේ සඳහා එලය සම්පූර්ණ වීමට පෙර නෙලා ගත යුතුය. පිසීම සඳහා භාවිතා කරන්නේ නම් තරමක් මේරූ අවස්ථාව වඩා සුදුසුය. කෙසේ වුවද පිට පොත්ත දඹුරු පැහැ ගැන්වීමට ප්‍රථම අස්වනු නෙලීම වැදගත්ය.

- බිට්, හෝකෝල්, රාබු වැනි ඵලවළු නිශ්චිත දින ගණනට පසු ඵනම් නිසි පරිදි මෝරා ඇතිවිට අස්වනු නෙලීමෙන් ගුණාත්මක බවින් වැඩි සහ උසස් තත්වයෙන් යුත් අස්වැන්නක් ලබාගත හැකිය. මෙම ඵලවළු වර්ගයන්හි අස්වනු නෙලන විට, ශාකවල පත්‍ර නොකැඩෙන පරිදි ගලවා ගත යුතුය. මඩ ඉවත් කිරීම සඳහා "අල" පමණක් ජලයෙන් සේදීම වඩාත් සුදුසුය. පත්‍ර නොතැලෙන පරිදි ඇසිරීම මගින් මෙම ඵලවළු වල උසස් තත්වය දින කීපයක් ආරක්‍ෂා කරගත හැකිය.
- ගොවා වල ගෙඩිය හොඳින් වැඩි ඇතිවිට අස්වැන්න නෙලීම කළ යුතුය. වට්ටි පිහිටි පත්‍ර කීපයක් සමග ප්‍රවාහනය කිරීමෙන් ගෙඩියට සිදුවන යාන්ත්‍රික හානි වඩාහෝ දුරට අඩුකර ගත හැකිය.
- ලීක්ස් ශාකය හොඳින් වර්ධනය වූ විට, පත්‍ර නොකැඩෙන පරිදි ගලවා මුල් කොටස පමණක් ජලයෙන් සෝදා මඩ ඉවත් කළ හැකිය. තද කර මිටි බැඳීම නොකළ යුතුය.
- මාළු මරස් කරල වර්ධනය වූ විට අස්වැන්න නෙලිය යුතුය. මේරීම වැඩි වූ විට ඉක්මණින් ඉදෙන බැවින් නිශ්චිත අවස්ථාවේදී අස්වැන්න නෙලීම වැදගත්ය.
- මුකුණුවැන්න, කංකුං, ගොටුකොළ වැනි කොළ ඵලවළු මේරීමට ප්‍රථම අස්වැන්න නෙලිය යුතුය. තෙල කොළ ක්ෂේත්‍රයේදීම මිටි බැඳ තෙතමනය ඉවත්නොවන සේ තැබිය යුතුය.

නෙලන අවස්ථාවේදී සැලකිලිමත් වීම

සෑම ඵලවළුවකම උදුයේ පිණි හිඳුනු පසු අස්වනු නෙලීම වඩාත්ම උචිතය. කොළ ඵලවළු ක්ෂේත්‍රයේදී තරමක් "හේබාන" තෙක් සිට නෙලුවහොත් ඇසිරීමේදී සහ ප්‍රවාහනයේදී ඇතිවන හානිය අඩුකර ගත හැකිය. කිසිම අවස්ථාවකදී නෙලන ලද ඵලවළු, ක්ෂේත්‍රයේ පස් සමග ගැටීමට සැලැස්වීම සුදුසු නැත. පස් තැවුරුණු විට ඵ සමග නොයෙකුත් දිලීර හා බැක්ටීරියා රෝගකාරක ජීවීන් ඇතුළුවීමට පුළුවන.

අස්වනු නෙලීමේදී රළු ලෙස ඵලවළු පරිහරණය නොකරන්න. හැකි ඉක්මණින් නෙලන ලද ඵලවළු සෙවන සහිත ස්ථානයකට රැගෙන යන්න.

ශ්‍රේණි කිරීම

තේරීම සහ වර්ග කිරීම ක්ෂේත්‍රයේදී අනිවාර්යයෙන්ම කළ යුතුය. පළමුවැනි සහ දෙවැනි පන්තිය වශයෙන් මතුපිට පෙනුම අනුව වර්ග කළ හැකිය. වර්ග කිරීමේදී වැඩිපුර ආදායමක් ලබාගත හැකිවනවා මෙන්ම ප්‍රවාහන හානි සහ ලෙඩරෝග නිසා සිදුවන හානි ද අවම කරගත හැකිය.

ඇසිරීම

සෑම ඵලවළුවකම සිදුරු සහිත ප්ලාස්ටික් කුඩා වල හෝ ලෑම් වලින් තනන ලද පෙට්ටි වල ඇසුරන්න. ඵමගින් ඵලවළු වල තත්වය ආරක්‍ෂා කරගත හැකිය. ඇසිරීමේදී රළු ලෙස ඵලවළු පරිහරණය නොකළ යුතු අතර අනවශ්‍ය ලෙස තද කර භාජනයක ඇසිරීම නොකළ යුතුය. ප්ලාස්ටික් බඳුන් නිතර පිරිසිදු කළ යුතු අතර ඇසුරුම් කිසි විටෙකත් අච්චට හෝ වැස්සට නිරාවරණය නොකළ යුතුය.

ඉදෙන පළතුරු සමග

ඵලවළු වලට එතිලීන් වායුවේ බලපෑම ඉතාමත්ම අහිතකර වේ. ඉදෙන තක්කාලි, කෙසෙල්, අඹ, අලිපේර වලින් මෙම වායුව පිටවේ. තාවකාලික ගබඩා ස්ථානයක හෝ මෙම පළතුරු, ඵලවළු සමග තැබීමෙන් පළතුරු වලින් පිටවන එතිලීන් වායුවට ඵලවළු නිරාවරණය වේ. එසේවුවහොත් මේරීම ඉක්මන්වීම, කොළ කහපැහැ වීම, ඉදීම සහ ඵලවළු විනාශවී යෑමට ද ඉහළ ප්‍රවණතාවයක් ඇත. එබැවින් ප්‍රවාහනයේදී පවා ඵලවළු පළතුරු සමග මිශ්‍ර කොට ප්‍රවාහනය කිරීමෙන් වැළකීම වඩාත් උචිතය.

යාන්ත්‍රික හානි

නිවැරදි මේරීමේ අවස්ථාවේදී, ප්‍රවේශයෙන් යුතුව නිසි තත්ව පාලනයක් යටතේ අස්වැන්න නෙලන ලද ඵලවළු වර්ග සඳහා ලෙඩ රෝග වැළඳීමේ හැකියාව ඉතා අඩුය. කෙසේ වෙතත් අස්වනු නෙලීමේදී, ඇසිරීමේදී සහ ප්‍රවාහනයේදී සිදුවන තැලීම්, සීරීම් වැනි යාන්ත්‍රික හානි නිසා ලෙඩ රෝග වැළඳීම සිදුවේ. එනිසා ලෙඩරෝග මර්දනය සඳහා අනිවාර්යෙන්ම යාන්ත්‍රික හානි සිදුවීම වැළැක්විය යුතුය.

ප්‍රවාහනය කිරීමේදී ප්‍රවේශයෙන් ඇසිරීම කළයුතුය. රාත්‍රී කාලයේදී හෝ උදය කාලයේදී ප්‍රවාහනය කිරීමෙන් අධික ලෙස උෂ්ණත්වය ඉහළයෑම වලක්වා ගත හැකිය. තවද ප්‍රවාහනයේදී අච්චට සහ වැස්සෙන් ආරක්‍ෂා කරගත යුතුය. වාහනය සුමට ලෙස පැදවීමෙන් ප්‍රවාහනයේදී ඇතිවන හානි අඩුකර ගත හැකිය. එසේම බැමද ප්‍රවේශයෙන් කළයුතුය.

අප රටෙහි ඵලවළු නිෂ්පාදනය අවුරුද්ද මුළුල්ලේම සිදුවන බැවින් දීර්ඝ කාලීන ශීත ගබඩා කිරීම අනවශ්‍යය. බොහොමයක් ඵලවළු සති 2 ක් හෝ 3 කට වැඩි කාලයක් ගබඩා කර තබාගත නොහැකිය. එසේ ගබඩා කළද දැරීමට සිදුවන අමතර වියදම නිසා ආර්ථික වාසිදායක තත්වයක් ගෙන නොදේ. වඩාත්ම සුදුසු විකල්පය වන්නේ අකාලයේ නිෂ්පාදනය කිරීමට සැලසුම් කිරීමයි.